

מרים את ראשו

עדויות חדשות מסיני

דצמבר 2016

המוקד לפליטים ולמהגרים ע"ר

כתיבה: אליזבט צורקוב

עיצוב גרפי: ענת וקנין אפלבאום

צילומים בעמודים 4, 8: Malin Fezehai

המוקד לפליטים ולמהגרים היא עמותה א־מפלגתית וללא מטרת רווח אשר שמה לה למטרה להגן ולקדם את זכויות האדם של מהגרי עבודה ופליטים ולמנוע סחר בבני אדם בישראל. אנו מחויבים למיגור הניצול של מהגרים, להבטחת יחס מכבד והוגן כלפיהם ולגיבוש מדיניות ממשלתית שתבטיח זאת. אנו מבקשים לשמש שופר לאלו אשר קולם לא נשמע במרחב הציבורי ולבנות חברה ישראלית צודקת, שיוונית ודמוקרטית. העמותה פועלת באמצעות מתן מידע, ייעוץ וייצוג משפטי למהגרים; חינוך והסברה לציבור הישראלי; וכן חקיקה וקידום מדיניות ציבורית.

המוקד לפליטים ולמהגרים רחוב נחלת בנימין 75, תל אביב-יפו 6515417
טלפון: 03-5602530 פקס: 03-5605175 דואר אלקטרוני: info@hotline.org.il
אתר: www.hotline.org.il

ON.TO Stopping the torture of refugees from Sub-Saharan countries along the migratory route to Northern Africa
This project is co-financed by European Union

הקדמה

בשנת 2010, המוקד לפליטים ולמהגרים איתר לראשונה מבקשות ומבקשי מקלט בכלא סהרונים שסיפרו כי עברו עינויים ונכפה עליהם לעבוד ללא שכר בסיני בעת ההברחה לישראל על-מנת לסחוט ממשפחתם ומקהילתם דמי כופר.¹ מערך מחנות העינויים התרחב בהדרגה, הסכומים שמבקשי מקלט שילמו ככופר טיפסו מעלה ומעלה ואכזריות העינויים הסלימה אך היא. להערכתנו ולהערכת נציבות הפליטים של האו"ם, כ-7,000 מבקשי מקלט שהגיעו לישראל, רובם המכריע אריתראים (כ-20% ממבקשי המקלט שהגיעו לישראל), שרדו מחנות עינויים אלו.²

בשלהי 2012, ישראל השלימה את הקמתה של גדר לאורך הגבול עם מצרים על-מנת למנוע ממבקשי מקלט לחצות את הגבול לישראל. הקמת הגדר ושיתוף הפעולה עם הצבא המצרי שיורה במבקשי המקלט שמנסים לחצות וכולא את אלו שאינם מצליחים לעבור הפחיתו בצורה דרסטית את מספר מבקשי המקלט שהצליחו להכנס לישראל.

במקביל להקמת הגדר, נפתח מחדש של נתיב ההברחה מלוב לאיטליה. זאת, יחד עם מבצע של צבא מצרים נגד דאעש בסיני הביאו להפסקת פעילותם של מחנות העינויים בסיני סביב ספטמבר 2014. במקום זאת, מחנות דומים החלו לפעול בסודאן ובלוב, לאורך נתיב ההברחה החדש של פליטים ומהגרים לאירופה.³

הבריחה מסודאן לישראל

במהלך שנת 2016, המוקד לפליטים ולמהגרים איתר 51 מבקשי מקלט סודאנים שהצליחו לחצות לישראל בנובמבר 2015 ובפברואר ובאפריל 2016. מבקשי המקלט שרואינו על-ידי המוקד שרדו את רצח העם המתמשך בדארפור ואת הטיהור האתני בדרומה של סודאן וחלק מבני משפחתם הקרובה נהרגו במעשי טבח של כוחות המשטר. הם ברחו למחנות עקורים או לבירה הסודאנית ח'רטום, אך המשיכו להירדף על-ידי המשטר. כך תיאר זאת פייסל, (לא שמו האמיתי), ניצול רצח העם בדארפור.

שני האחים שלי ועוד חמישה אנשים ממשפחתי המורחבת נרצחו. ההתקפות לא פסקו, ההפצצות... הכפר שלנו נחק ולכן נהיינו פליטים ועברנו למחנה פליטים בקלמה... נשארתי בקלמה עד שעברתי לח'רטום כדי ללמוד. בח'רטום נשארתי שנה, שם למדתי לימודים אקדמיים במכללה... בח'רטום היה רישום מוקדם של כל מי שהגיע מדארפור מסומן בתור אופוזיציה באופן מידי רק בגלל המוצא שלו... אין שום חשיבות האם את אכן פעילה פוליטית או לא, עצם העובדה שאתה מדארפור זה מספיק כדי שיראו בך בוגד. במחנה פליטים שבו גדלתי לקחתי חלק בפעילות פוליטית, אך מהרגע שעברתי לח'רטום מאוד השתדלתי לא לעסוק בפעילות פוליטית כדי שלא יתייגו אותי כבוגד... אבל זה לא היה משנה. האווירה בלימודים הייתה מאוד מתוחה, חברים היו נעלמים... אנשים היו מתקשרים להזהיר אותי לא לחזור הביתה כי המשטרה מחפשת אותי. אין

1 המוקד לפליטים ולמהגרים, "מתי מדבר: עדויות ממדבר סיני", שנת 2010, פברואר 2011. <http://bit.ly/14WwoY>.

2 ד"ח מבקר המדינה, "זרים שאינם ברי הרחקה", 2014, ע' 116-117. http://www.mevaker.gov.il/he/Reports/Report_248/af07752c-7845-4fid-ae97-23c45c702624/102-ver-5.pdf?AspxAutoDetectCookieSupport=1

3 "מחנות העינויים החדשים למבקשי מקלט אריתראים", המוקד לפליטים ולמהגרים, 6 באוקטובר 2015. <http://hotline.org.il/newtorturecamps/>

לך שום אפשרות להיות רק סטודנט, כלומר ניטרלי מבחינה פוליטית... החיים שלי נהיו קשים, הייתי בסכנה, כל הזמן חיפשתי אותי.

בשל חוסר הביטחון המתמשך בסודאן, מבקשי המקלט ברחו למצרים. במצרים, הקשרים ההדוקים בין המשטר בקהיר והמשטר בח'רטום עוררו חששות בקרב חלק ממבקשי המקלט. כך תיאר זאת פייסל: "המשטרים] נמצאים ביחסים טובים ולכן לא הייתי בטוח במצרים. רק רציתי להגיע למקום שבו אוכל להיות חופשי, להגיש בקשת מקלט ולהמשיך את לימודי האקדמיים". אחמד (לא שמו האמתי) הסביר את החלטתו לעזוב לישראל: "המצב במצרים היה מאוד קשה, גם מבחינה כלכלית אבל בעיקר בשל היחס העוין של התושבים המצריים. הם היו מקללים אותי כל הזמן 'יא, כושי, תעוף מפה' וכדומה. רציתי לבוא לישראל". חלק ממבקשי המקלט פנו למתווכים בעלי קשרים עם מברחים בדואים בסיני ובמקרים אחרים המתווכים היו פונים למבקשי המקלט ומציעים להם להגיע לישראל.

דפוס עינויים חדש בסיני

העדויות שנאספו על-ידי המוקד לפליטים ולמהגרים מראות כי מברחים בדואים בסיני שבו לענות ולשעבד מבקשי מקלט, בהיקף מצומצם, לכל המאוחר בשלהי שנת 2015. ייתכן כי המברחים החלו שוב לענות מבקשי מקלט מוקדם יותר, אך קורבנותיהם גורשו מישאל לפני שפעיילי המוקד לפליטים ולמהגרים הצליחו לראינם. העדויות החדשות מראות כי המברחים הבדואים מרעיבים את מבקשי המקלט, מכריחים אותם לבצע עבודות כרך, מכים את השבויים ומנסים לסחוט מהם סכומי כופר תמורת שחרורם.

ישנו הבדל מהותי בהיקף ובדפוס העינויים בסיני שהתרחשו לאחרונה לעומת העבר. העינויים במחנות הקודמים היו קשים מאוד וכללו אונס שיטתי של נשים וגברים, תלייה ממושכת מהגפיים, צריבה עם ברזל או פלסטיק מותך, מכות חשמל, מלקות והרעבה שיטתית. מאות נרצחו בעינויים. חלק ממבקשי המקלט אולצו לספק שירותים למעניהם ובכלל זאת חפירה של מרתפי עינויים חדשים וניקיונות. מבקשי המקלט נותרו כלואים במחנות העינויים במשך חודשים.⁴ דפוס העינויים והשעבוד החדש במחנות מ-2015 בסיני שונה.ראשית, הוא הרבה פחות נרחב, כנראה משום שמספר מבקשי המקלט שמנסים להכנס לישראל נמוך יותר. שנית, העינויים קשים פחות: השוברים ממשיכים להכות את מבקשי המקלט, להרעיב אותם ולא לספק להם מספיק מים ולהעביד בדרך את השבויים (בחקלאות ובחטיבת עצים). אך הראיונות שלנו עם קורבנות העינויים לא מעידים על חזרה לשימוש בשיטות העינויים המחרידות שהיו נהוגות במחנות הקודמים. כמו כן, תקופת השבי היא קצרה יותר, לרוב פחות מחודש.

כך תיאר זאת מאגד (לא שמו האמיתי): "קיבלנו שלוש כוסות מים ביום - בוקר, צהריים וערב. אכלנו כוס אורז שהשרו אותה במים פעם ביום. חיינו במרתף תת-קרקעי כדי שחיילים לא יגלו אותנו". פייסל תיאר את התנאים בשבי כך:

הרעב היה קשה במיוחד, לפעמים לא היו נותנים לנו לאכול יום וחצי וגם עם המים הייתה לנו בעיה רצינית. המים היו עם בנזין, לא יכולנו לשתות אותם... הכול היה מאוד קשה... כשהגענו לסיני אמרו לנו שהסכום ששילמנו הוא סכום זעום ולא מספק עבור ההברחה ולכן אנחנו צריכים לשלם יותר. מאחר שלא היה לנו כסף מעבר למה שסוכם עבור

4 המוקד לפליטים ולמהגרים ורופאים לזכויות אדם-ישראל, "עונו במדבר, נכלאו בישראל: מבקשי מקלט עצורים מכוח החוק למניעת הסתננות, יוני-ספטמבר 2012", אוקטובר 2012. <http://hotline.org.il/wp-content/uploads/TorturedInSinai.pdf>

ההברחה הבדואים העבירו והתעללו בנו. אחרי 27 ימים היינו תשושים ועייפים, הגוף לא הצליח לסחוב את עצמו יותר. לא הצלחנו ללכת וכשניסינו להרים דברים מהרצפה כל הגוף שלנו רעד. היינו במצב קשה, בוודאות היינו מתים עם היינו נשארים שם עוד שבועיים לא היינו שורדים. הגענו לגבול 28 אנשים, שניים נורו בגבול למוות [על-ידי חיילים מצרים].

חלק מהשבויים הועסקו בגידול חשיש עבור המברחים. כך תיאר זאת מאג'ד: "עבדנו בשדות חשיש. גם מי שחולה היה חייב לעבוד. מי לא עבד, הכו אותו. היה נער שלא הסכים לעבוד. אני לא יודע מה קרה לו, או שהחזירו אותו למצרים, או ששלחו אותו לישראל, או שהרגו אותו. כל הזמן איימו עלינו שיהרגו את מי שיעשה בעיות." הוא סיפר על שבויים אחרים לצידו: "ט. ו-מ. היו בעלי צבע עוד בהיר [יותר דומים לבדואים לעומת יתר הסודאנים האפריקניים השבויים] והיחס אליהם היה קשה יותר ומשפיל. העסיקו אותם בגידול חשיש והשתמשו בהם להטעיית המשטרה כשהלבישו אותם בבגדים של בדואים ונתנו להם לעבוד כשהמשטרה הגיעה. לא האכילו אותם במשך ימים ולפעמים גם לא נתנו להם מים".

מלבד זאת, חלק מהשבויים הועסקו בחטיבת עצים והעמסה שלהם על משאיות. השבויים הועסקו גם בחקלאות, בניקוי שטחים והכנה שלהם לזריעה. תיאר זאת אחמד: "[הבדואי] לקח אותנו ברכב לאזור פתוח שהיו בו עצים, הוא אמר לנו לחטוב עצים. חטבנו בעזרת גרזן ומסור את העצים, ברגע שהעץ נפל היינו מנקים אותו מענפים ומשייפים אותו ואז מעמיסים אותו על הרכב. לא ידענו מה המטרה של כריתת העצים, ואפילו לא חשבנו לשאול. פחדנו. לא הייתה לנו ברירה. שמרו עלינו כל הזמן, הם היו חמושים. ידעתי שהם יכולים בכל רגע לרצוח אותי ושאר אחד לא ידע מזה".

כך תיאר זאת פייסל:

אני, מאג'ד ואחמד הועבדנו יחד בכריתת עצים ובחקלאות. רוב הזמן היינו בשטח העבודה, זמן העבודה השתנה כל פעם. לפעמים הרבה שעות, לפעמים רק שבע או שמונה שעות. זה היה משתנה. היינו בסיני 27 ימים בערך, לאורך כל התקופה הועבדנו. בעבודה דרשו מאתנו שעות על גבי שעות לכרות עצים, לחתוך אותם ולהעמיס. לאורך 27 הימים לא הייתה לנו שגרה קבועה, לפעמים היו נותנים לנו לישון שלוש שעות לפעמים ארבע ואפילו שש שעות. לא היינו מחליטים על כלום הם היו קובעים מתי וכמה נישן, מתי אוכלים ובעיקר מתי עובדים. כשלא ישנו עבדנו. היו שניים ששמרו עלינו.

גם העבודה השתנתה, פעם היינו עובדים בחקלאות ופעם עם העצים. בחקלאות היינו עוקרים עשבים ושורשים. בזמן שהיינו עובדים הבדואים היו שותים אלוהול. אחרי שהם היו שותים הם נהיו מאוד, מאוד אלימים כלפינו. אם היינו אומרים להם שאנחנו עייפים או אפילו מראים סימנים לכך הם היו מתחילים להכות אותנו בחוזקה באמצעות שוט. על כל הגב שלי יש סימני צליפה, כשנכנסתי לישראל טיפלו בי בבית חולים בגלל כל המכות שקיבלתי וגם בגלל שכלב צבאי נשך אותי אחרי שעברנו את הגבול. הבדואים גם היו בועטים בנו חזק, הכול היה קשה בסיני, העבודה, האלימות, העונשים.

מה קורה להם בישראל

מבקשי המקלט שלא נורו למוות והצליחו לחצות את הגבול נכלאו תחת החוק למניעת הסתננות שמאפשר לכלוא "מסתננים" לאחר שחצו את הגבול לשלושה חודשים בכלא "סהרונים" ליד הגבול עם מצרים. לאחר שלושה חודשים, החוק למניעת הסתננות מחייב להעביר את מבקשי המקלט למעצר במתקן "חולות", מעבר לכביש. במתקן זה, החוק מאפשר למדינה לכלוא את מבקשי המקלט לשנה נוספת. מתקן חולות, בניגוד לכלא סהרונים, מאפשר לעצורים לצאת ממנו במהלך שעות היום, עם זאת העצורים מחויבים לישון במתקן ונאסר עליהם לעבוד כל עוד הם עצורים.

בתחילת 2014, ישראל החלה להפעיל לחץ על מבקשי מקלט לעזוב לאוגדה ולרואנדה לאחר שהגיעה להסכמות סודיות עם משטרים אלו שהסכימו לקבל מבקשי מקלט מישראל בתמורה לסיוע לא ידוע.⁵ משרד הפנים מאיים על מבקשי המקלט, במתקני מעצר ומחוצה להם, "להסכים" לעזוב למדינות אלו שכן אחרת הם יכלאו לתקופה ממושכת. משרד הפנים טוען בפני העוזבים שהם יזכו לזכויות וחיים טובים במדינות השלישיות האלו. לאחר שמבקשי המקלט מגיעים לאוגנדה ורואנדה, תעודת המעבר הישראלית נלקחת מהם, והם הופכים לשוהים בלתי חוקיים במדינות אלו ועלולים להיות מגורשים למדינת מוצאם. כתוצאה, רבים ממשיכים במסע הפליטות, בחיפוש אחר מדינה שתעניק להם הגנה.⁶

בשל דיווחים ממבקשי מקלט שכבר עזבו את ישראל על תנאי החיים הבלתי נסבלים במדינות השלישיות, מספר העוזבים פחת באופן משמעותי במהלך שנת 2015. בשל כך, משרד הפנים הודיע בשלהי מרץ 2015 על תחילת יישומו של נוהל שעוקף את פסיקת בג"ץ שבמסגרתו מבקשי מקלט שלא הגישו בקשת מקלט או שבקשת המקלט שלהם נדחתה ומסרבים לעזוב למולדתם או לרואנדה או אוגנדה, יעצרו ללא הגבלת זמן בכלא סהרונים תחת חוק הכניסה לישראל.⁷ על-פי סעיף 13 (ב)(1) בחוק זה, ניתן לכלוא מהגרים שלא משתפים פעולה עם הרחקתם לתקופה שאינה מוגבלת בזמן. משרד הפנים משתמש בסעיף זה כדי לכלוא מהגרים שמסרבים לעזוב למולדתם, שלטענת משרד הפנים לא נשקפת סכנה לחייהם במדינתם. עד 2015, ישראל לא השתמשה בסעיף זה מול מבקשי מקלט מאריתריאה ומסודאן מתוך הבנה כי הם ייחשפו לסכנה אם יגורשו למדינות מוצאם. חוקיותו של "נוהל רואנדה-אוגנדה" נידונה כיום בבית המשפט העליון, לאחר שבית המשפט המחוזי אישר את הנוהל.

במהלך כליאתם בסהרונים של מבקשי המקלט הסודאנים שחצו את הגבול, פקידי משרד הפנים בכלא הפעילו לחץ אדיר על העצורים בניסיון לגרום להם "להסכים" לעזוב למולדתם או למדינה שלישית. חלק ממבקשי המקלט נשברו ועזבו. גורלם אינו ידוע.

פקידי משרד הפנים בכלא סהרונים לא רק הפעילו לחצים על מבקשי המקלט לעזוב, אלא הם גם הסתירו מהם את העובדה שביכולתם להגיש בקשות מקלט שימנעו את המשך כליאתם בכלא סהרונים תחת "נוהל אוגנדה-רואנדה". לחלק ממבקשי המקלט נאמר שהם יוכלו להגיש בקשות מקלט רק לאחר שיועברו למתקן "חולות", למרות שהעברה זו לא התרחשה, בחלק

5 המוקד לפליטים ולמהגרים וא.ס.ה, "באין רצון חופשי: הליך החזרה 'מרצון' של מבקשי מקלט בישראל", מרץ 2015, ע' 6. <http://hotline.org.il/publication/withoutfreewill/>

6 המוקד לפליטים ולמהגרים, "אופק שהיה בטוח: דו"ח מעקב המסכם ממצאי תצפיות שנבנו ממבקשי מקלט באוגנדה במהלך אוגוסט 2015 ועדויות שהצטברו מאז במוקד לפליטים ולמהגרים", נובמבר 2015. <http://hotline.org.il/publication/3249/>

7 המוקד לפליטים ולמהגרים, "ארגוני זכויות האדם במכתב חריף לשר הפנים וליועץ המשפטי לממשלה נוכח היוזמה לכפות על מבקשי מקלט גירוש למדינות שלישיות", 1 באפריל 2015. <http://hotline.org.il/press/letterdeportation/>

מהמקרים, משום שמבקשי המקלט לא הצליחו להגיש בקשת מקלט בעת הכליאה בסהרונים. נציגי המוקד לפליטים ולמהגרים היו אלו שהסבירו לקורבנות העינויים והעבדות כי ביכולתם להגיש בקשות מקלט. גם לאחר שמבקשי המקלט הביעו עניין בבקשות אלו, לעיתים הרשויות בכלא סהרונים לא סיפקו את הטפסים, וחיכו שבועות עד שאספו את הטפסים ממבקשי המקלט. הטפסים חולקו רק באנגלית, שפה שרוב מבקשי המקלט אינם יודעים היטב.

במקום להעביר את מבקשי המקלט הסודאנים שחצו את הגבול במהלך 2015 ו-2016 למתקן "חולות" לאחר שלושה חודשי כליאה בסהרונים, משרד הפנים החליט להמשיך להחזיק את מבקשי המקלט במעצר ב"סהרונים". הכליאה התבצעה תחת "נוהל רואנדה-אוגנדה", למרות שמבקשי המקלט הגישו בקשות מקלט ועל-פי הנוהל עצמו, שחוקיותו טרם אושרה, אין לכלוא אותם.

בחוות דעת של משרד הפנים שמנעה את העברתו ל"חולות" של אחד מלקוחות המוקד, קורבן עינויים ועבדות, לאחר שחלפו שלושה חודשים מיום כליאתו והוא הגיש בקשת מקלט, נכתב: "כבר נקבע לא אחת, כי לא ייתכן שאדם ששוהה במשמורת, ישוחרר בכל מקרה שיגיש בקשה כלשהי למשרד הפנים. פרשנות כזו של הנוהל יהיה בה כדי לעודד הגשת בקשות סרק על ידי המוחזקים במשמורת".⁸ כלומר, למרות שאדם אינו עומד בקריטריונים של נוהל דרווני שחוקיותו נידונה כיום בבג"ץ ושכית המשפט העליון קרא לא ליישם לעת עתה,⁹ משרד הפנים ביקש להמשיך לכלוא אותו ללא הגבלת זמן על-מנת לשבור את רוחו ולא לצו לעזוב למדינות שבהן אין ערובה לביטחונו. החלטה זו של ראשת תחום קציעות ברשות האוכלוסין וההגירה שבמשרד הפנים, סותרת בצורה מובהקת את פסיקת בג"ץ בעניין החוק למניעת הסתננות בה נקבע כי "כאשר נמצא שהמשך מעצרו של מסתנן אין בו כדי לשרת את תכלית הזיהוי וההרחקה, אין עוד הצדקה להמשיך ולהחזיקו במשמורת. זאת, גם אם טרם חלפו שלושה החודשים מאז תחילת החזקתו במשמורת. אם תאמר אחרת, משמעות הדבר תהא כי ניתן להחזיק אדם במעצר שרירותי. תוצאה כזו אינו עולה בקנה אחד עם עקרונות יסוד של שיטתנו המשפטית".¹⁰

נדרשו מספר פניות של המוקד לפליטים ולמהגרים והקליניקה לזכויות פליטים באוניברסיטת תל אביב לפרקליטות כדי לגרום לרשויות להעביר שבעה ממבקשי המקלט למתקן "חולות". מבקשי מקלט אחרים באותו המצב לא שוחררו ונדרשו חודשיים נוספים שבמהלכן שלחנו פניות נוספות כדי להביא להעברתם לחולות.

8 מדינת ישראל – רשות האוכלוסין וההגירה, תגובה לבקשה מטעם המוחזק (מס' ט: 9024836), 31 במרץ 2016.

9 השופט פוגלמן מנע את כליאתם של שני מבקשי המקלט אריתריאים, העותרים נגד "נוהל רואנדה-אוגנדה", בצו ביניים, והוסיף כי הוא מניח שהשיקולים הנורמטיביים שעמדו בבסיס החלטתו בנוגע לשניים ינחו את הרשויות במקרים דומים אחרים. בר"מ 5061/15 מיום 12 באוגוסט 2015.

10 פסק דין בג"ץ 8665/14, נגה דסטה נ. כנסת ישראל, 3 בפברואר 2015, ס' 41.

ניצולי המחנות כקורבנות סחר

החוק הישראלי אוסר על סחר ועל תווך למטרות סחר בבני אדם, בין היתר למטרות של הבאת אדם למצב של עבדות, עבודת כפייה או זנות.¹¹ החזקה בתנאי עבדות מוגדרת בחוק כהחזקה כדי לספק שירותים או עבודה, לרבות מין, החזקה במצב שבו היחס לאדם הוא כאל רכוש, וכוללת שליטה על חייו והפקעת חירותו.¹² עבודת כפייה מוגדרת בחוק כ"שימוש בכוח או אמצעי לחץ אחרים, או איומים" על-מנת לאלץ אדם לעבוד.¹³

שורה של הליכים משפטיים של המוקד לפליטים ולמהגרים הביאו לכך שקורבנות סחר בבני אדם ועבדות זכאים לייצוג בחינם מטעם המחלקה לסיוע משפטי של משרד המשפטים, שהייה במקלטי שיקום שמעניקים טיפול רפואי ופסיכו-סוציאלי לקורבנות סחר, ואשרות עבודה לתקופת שיקום.

החוק למניעת הסתננות מחריג במפורש את "מי שמשטרת ישראל הודיעה לגביו כי יש ראיות לכאורה לכך שנעברה לגביו עבירה" של סחר בבני אדם והחזקה בתנאי עבדות מקרב מבקשי המקלט שנעצרים תחת החוק.¹⁴

משמעות הדבר היא שמבקשי המקלט שחצו את הגבול עם מצרים והועבדו בכפייה בסיני לא רק שלא הייתה סמכות להמשיך לכלוא אותם בכלא סהרונים, אלא גם כליאתם במתקן חולות מנוגדת לחוק. לדברי מבקשי המקלט, אף אחד מנציגי המדינה לא שאל את מבקשי המקלט אם הם עונו בדרך לישראל, ולכן הם לא סיפרו על מה שאירע להם. כך הסביר זאת אחד: "אף אחד בישראל חוץ מכם [במוקד] לא שאל אותי ספציפית על סיני. רק שאלו אותי מדוע הגעתי לישראל ועם מי דיברתי בסיני ומי שעזר לנו לחצות את הגבול. חוץ ממכם אף אחד לא שאל אותי על סיני".

נציגים של המוקד ראינו את קורבנות העבדות והעבירו את המידע למשטרת ישראל האחראית על זיהוי הקורבנות על-מנת שיזכו סוף סוף בזכויות שמגיעות להם.

11 סעיף 37 א(ד) לחוק העונשין התשל"ז – 1977.

12 סעיף 375 א לחוק העונשין.

13 סעיף 376 לחוק העונשין.

14 חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954, סעיף 32 ד(ב6)

ON.TO Stopping the torture of refugees from Sub-Saharan countries along the migratory route to Northern Africa

This project is co-financed by European Union

פרסום זה הופק בסיוע האיחוד האירופי. האחריות הבלעדית על תכניו של פרסום זה נתונה בידי המוקד לפליטים ולמהגרים ואין להתייחס אליהם בשום אופן כמשקפים את עמדת האיחוד האירופי.